

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 134/18
Люксембург, 19 септември 2018 г.

Решение по дело C-41/17
Isabel González Castro/Mutua Umivale, Prosegur España SL и Instituto
Nacional de la Seguridad Social (INSS)

Бременните работнички и работничките родилки или кърмачки, работещи на смени, част от които са в нощните часове, трябва да се считат за полагащи нощен труд и се ползват от специалната закрила срещу рисковете, които могат да възникнат при такъв труд

Г-жа Isabel González Castro работи за Prosegur España SL. като служител на охраната. През ноември 2014 г. тя ражда син, когото кърми. От март 2015 г. г-жа González Castro работи в търговски център на променлив ротационен режим при 8-часов работен ден, част от който е през нощните часове. Тя иска да бъде спряно действието на трудовия ѝ договор и да ѝ бъде отпуснато предвиденото в испанското законодателство парично обезщетение за риск в периода на кърменето. За тази цел подава до Mutua Umivale (взаимоспомагателно дружество с нестопанска цел, покриващо рисковете „трудова злополука“ и „професионално заболяване“) заявление за издаване на медицинско свидетелство, удостоверяващо съществуването на риск за кърменето на работното ѝ място. След като получава отказ, тя подава пред Mutua Umivale жалба, която е отхвърлена. Поради това обжалва отказа пред Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Висш съд Галисия, Испания).

Директива 92/85 относно безопасността и здравето на бременните работнички и на работничките родилки или кърмачки¹ гласи в частност, че тези работнички не могат да бъдат задължавани да полагат нощен труд по време на тяхната бременност или през периода след раждането, ако представят медицинско свидетелство, според което това е необходимо за безопасността и здравето им. От своя страна Директива 2006/54 относно равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите² предвижда прехвърляне на тежестта на доказване. Така, когато едно лице се счита засегнато поради неприлагането спрямо него на принципа на равно третиране и докаже пред съда или друг компетентен орган факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация, в тежест на ответника ще бъде да докаже, че не е имало нарушение на принципа на равно третиране.

Именно в този контекст Tribunal Superior de Justicia de Galicia решава да постави въпроси на Съда. Той се пита, от една страна, как следва да се тълкува понятието „нощен труд“ по смисъла на Директива 92/85, когато този нощен труд се съчетава с работа на смени. Посоченият съд счита, от друга страна, че е възможно оценката на рисковете на работното място на г-жа González Castro да не е правилно извършена и всъщност работното ѝ място да създава риск за нейното здраве или безопасност. Затова иска да разбере дали при тази обстановка са приложими предвидените с Директива 2006/54 правила за прехвърляне на тежестта на доказване и ако да, кой — съответната работничка или ответникът, тоест

¹ Директива 92/85/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки (ОВ L 348, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 3).

² Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (преработена) (ОВ L 204, 2006 г., стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 262).

работодателят или органът, отговарящ за изплащането на паричното обезщетение за риск в периода на кърмене — трябва да докаже, че приспособяването на условията на труд или преместването на работничката не е технически или обективно възможно или не е оправдано да се изисква.

С днешното си решение Съдът постановява, на първо място, че Директива 92/85 се прилага към случай, при който съответната работничка работи на смени, като само част от работата ѝ е през нощните часове. Съдът отбелязва най-напред, че Директива 92/85 не съдържа никакво уточнение относно обхвата на понятието „нощен труд“. Той посочва, че от общите разпоредби на Директива 2003/88 относно организацията на работното време³ следва, че работничка, която работи на смени, като само част от работата ѝ е през нощните часове, трябва да се счита за полагаща труд „нощно време“ и следователно за „работник, който полага нощен труд“. Съдът констатира, че специалните разпоредби на Директива 92/85 не трябва да бъдат тълкувани по по-неблагоприятен начин от общите разпоредби на Директива 2003/88 или в противоречие с целта на Директива 92/85, която е да се повиши закрилата, от която се ползват бременните работнички и работничките родилки или кърмачки. Съдът допълва, че за да се ползва от тази закрила във връзка с нощния труд, съответната работничка трябва да представи медицинско свидетелство, удостоверяващо необходимостта от тази закрила от гледна точка на нейната безопасност или нейното здраве. Tribunal Superior de Justicia de Galicia ще трябва да провери дали в настоящия случай това е така.

На второ място, Съдът постановява, че предвидените с Директива 2006/54 правила за прехвърляне на тежестта на доказване се прилагат в случай като този на г-жа González Castro, щом като съответната работничка излага факти, които дават основание да се предположи, че оценката на рисковете на работното ѝ място не е включвала конкретно проучване, отчитащо индивидуално ѝ положение, и следователно да се презумира наличието на основана на пола пряка дискриминация по смисъла на тази директива. В това отношение Съдът подчертава, че щом като съгласно Директива 92/85 полагащите нощен труд бременни работнички и работнички родилки или кърмачки се ползват от засилена и специална закрила срещу особения риск, който може да възникне при такъв труд, за оценката на рисковете на работното място на тези работнички не може да важат по-малко строги изисквания от тези, които се прилагат в контекста на установения с тази директива общ режим, определящ мерките, които следва да се предприемат във връзка с всички дейности, които могат да породят специфичен риск за тези работнички. Съдът допълва, че тази оценка трябва да включва конкретно проучване, отчитащо индивидуалното положение на съответната работничка, за да се определи дали здравето или безопасността ѝ или тези на нейното дете са изложени на някакъв риск. В хипотезата, при която такова проучване липсва, би било налице по-неблагоприятно третиране на жена, свързано с бременност или отпуск по майчинство, по смисъла на Директива 92/85, което би представлявало пряка дискриминация, основана на пола, по смисъла на Директива 2006/54 и съответно основание за прехвърлянето на тежестта на доказване. Съдът отбелязва, че явно оценката на рисковете на работното място на г-жа González Castro не е включвала такова проучване и че последната е била дискриминирана. Tribunal Superior de Justicia de Galicia трябва в крайна сметка да провери дали това наистина е така. При утвърдителен отговор ще е в тежест на ответника да докаже обратното.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

³ Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време (ОВ L 299, 2003 г., стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 3).

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Corina Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293